

Keuzewerkgroep 'Grensoverschrijdend onderwijs' (26 maart - 28 maart 2008)

Aan de werkgroep die plaats had in het Haus der Geschichte in Bonn van woensdag 26 maart tot en met vrijdag 28 maart 2008 namen docenten in opleiding en opleiders deel van de Christelijke Hogeschool Windesheim (Duits), de Hogeschool Rotterdam (geschiedenis) en de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden (Duits).

Programmaverloop

Het driedaagse programma startte met een eerste verkenning van het museum aan de hand van een kijkopdracht. Daarna volgde een uitvoerige rondleiding (in het Nederlands) door de permanente tentoonstelling *Erlebnis Geschichte* onder leiding van de zeer professionele en enthousiaste HdG-gids Johannes Arens. De groep was anderhalf uur lang uitermate geboeid en achteraf onder de indruk van zijn tour. Na afloop beantwoordden Johannes Arens en museumpedagoge Simone Mergen uiteenlopende vragen en werd er gezamenlijk gesproken over de eerste indrukken. Daarna vertrok de groep naar hotel Am Römerhof en aansluitend naar restaurant Em Höttche.

De volgende ochtend besprak de groep de kijkopdracht van de woensdagmiddag. Vervolgens bezochten de deelnemers het oude politieke centrum van de BRD, het zogenaamde *Regierungsviertel* van Bonn. Eerst keken zij een video over de parlementaire geschiedenis van Duitsland na 1945. Aansluitend leidde een professionele gids hun door de oude vergaderzalen van het Duitse parlement.

In de middag stond het thema 'museumdidactiek' centraal, verzorgd door didacticus Guus Peek (voorheen werkzaam als leraar geschiedenis, nu als vakdidacticus geschiedenis en universitair nascholer verbonden aan het IVLOS). Vanuit zijn ervaring met leerlingen en leraren gaf hij een korte presentatie over alles wat erbij komt kijken als je met leerlingen een museum bezoekt: hoe leerlingen omgaan met objecten, welke vaardigheden zij kunnen verwerven aan de hand van deze objecten en op welke manier docenten dit kunnen verwerken in opdrachten. Daarna maakten de toekomstige leraren een opdracht voor hun leerlingen aan de hand van een object of een specifieke locatie in het museum. Hierbij keken zij 'door de ogen van de leerlingen naar het museum'.

De donderdag werd afgesloten met een diner in het Italiaanse restaurant Enté, met aansluitend een vrije avond. De studenten van Windesheim bezochten 'Die Welle', een Duitse versie van 'The Wave'.

Vrijdagochtend verzorgde Johannes Arens een interessante en zeer vermakelijke lezing met de titel 'Moffen en kaaskoppen. Nederlands-Duitse relaties'. Hierbij werd druk gediscussieerd over stereotypen, clichés en de relatie tussen Duitsers en Nederlanders.

Na een laatste ronde werd stilgestaan bij de doelstellingen en programma's van het Europees Platform voor het Nederlandse Onderwijs en het DIA, alsmede bij de websites www.austausch.nl, www.europeesplatform.nl en www.duitslandweb.nl. Als afsluiter verzorgde de organisatie nog een DuitslandQuiz, waarbij de student die de meeste vragen over Duitsland goed beantwoordde een aandenken uit het museum won.

Een greep uit de reacties en ervaringen van de deelnemers

De toekomstige leraren waren naar Bonn gekomen, omdat zij grote interesse hebben voor Duitsland en (haar) geschiedenis. Zij wilden graag met andere studenten en docenten uitwisselen en nieuwe ervaringen en kennis opdoen. Achteraf waren zij zeer tevreden over het programma en waardeerden dit met gemiddeld een negen. Over het museum waren zij ook zeer lovend. Tevens konden zij het zich goed voorstellen dat zij later met eigen leerlingen het HdG zouden bezoeken. Het museum geeft volgens hen een zeer duidelijk beeld van de Duitse geschiedenis en cultuur. Nederlandse leerlingen kunnen hier de Duitse geschiedenis bovendien ervaren zoals dat niet in een lokaal of in Nederland kan. Zo leent het museum zich voor een actieve werkvorm. En voor de Duitse taal is het natuurlijk leuk een dag in Bonn te zijn. Een goede voorbereiding is wel gewenst. Het meest lovend was de groep over de rondleiding en lezing door Johannes Arens en de bijdrage van Guus Peek. Al met al ging het om drie interessante en leuke dagen ("Het was superleuk en mooi doordacht."), maar graag zou men een volgende keer ook een rondleiding door de stad willen volgen. Tevens benadrukten de deelnemers dat het programma best intensief was en dat soms één persoon lang aan het woord was.

Augustus 2008, Onderwijsafdeling, Duitsland Instituut Amsterdam.

Dit programma werd mede mogelijk gemaakt door ondersteuning van het CILO (onderdeel van het EP).